

FOLK OG LAND

Nr. 2 - 1953 - 2. årgang

Abonnementspris: Kr. 16,— pr. år, kr. 8,— pr. halvår, kr. 4,— pr. kvartal.
Annonsepris: 32 øre pr. mm. Utkommer i Oslo hver lørdag.

Lørdag 17. januar 1953

Russerne har en japansk hær i Sibir

Av krigsfanger som russerne tok i sekسدagers-krigen

Russerne har siden under-tegnelsen av den japansk-amerikanske fredstraktat samlet store militære styrker i områdene nær Japan, Mansjuri, Sakalin, Kurilene og strøket ved det japanske og Okhotske hav. Det russiske flyvåpen har sendt store forsterkninger av jetbombere og jet-jagere til Kurilene og Sakalin og noen av basene er bare en liten times flyvning fra Japan.

Den russiske kommando i det fjerne Østen disponerer forøvrig over en japansk hær i Øst-Sibirien og på flybase-ene. Disse styrker er beregnet til rundt 100 000 mann og de skal være utstyrt med gode våpen. Styrkene består hovedsaklig av tidligere japanske krigsfanger, idet russerne fullstendig har ignorert den internasjonale forpliktelse til å sende hjem krigsfangene — noe som kommer i et noe eiendommelig lys når man tenker på russernes hårdnakkede argumenter i FN, når det er tale om å sende hjem krigsfangene. Det skal være en liten fast kjerne av kommunister blandt dem, men storparten er behendig opplært i en forvrengt nasjonalistisk lære. Like siden de japanske styrker i Mansjuri overgav seg til russerne — som ved Roosevelts dårskap gikk inn i Stillehavskrigen seks dager før Japans kapitulasjon — er disse blitt undervist i en blanding av kommunisme og hat til USA, og følgen er at de anser seg som de kommende befriere av sitt fedreland og sin keiser fra de amerikanske erobrere. Som soldater ansees de var å være av godt materiale. De fleste av

dem hører til den japanske Kwantungarmé og deres øverste sjef er japanske offiserer.

Hvad dette kan føre til er ikke godt å si, men japanerne og amerikanerne erklærer åpent at de er bekymret over den sårbarhet som Hokkaido, den nordligste øy av det japanske rike, innebærer. Det er bare 35 km fra den sydligste ende av Sakalin og 14 km. fra den sydligste punkt i Kurilernes øyrekke frem til japansk territorium.

Går Stalins drøm i oppfyllelse?

Den 19. kommunistiske partikongress i Moskva gav uttrykk for sitt syn på vestens politiske kurs med den lakoniske konklusjon at tiden vil vise hvor enig vestens land er i fronten mot kommunismen. Spåmennene i Kreml mente at vest-landene aldri kunne greie å krangle seg i gjennom den mur av prestisje og fordommer som gjennom-syrer visse av Europas ledende statsmenn.

Med forfærdelse åpner man dagspressen og leser om de kriser Europa står ovenfor — og tanken går da uvilkarlig til spåmennene i Kreml.

Når kan vi si til oss selv at vi er trygge? Trygge for den destruktive politiske mare fra Øst?

Vi henviser til kronikken på side 3.

Menneskeretten og konsentrasjons- leirene

Nå gjelder det Spania og Hellas MEN - Hvordan med Norge?

I dagspressen leser vi:

«Arbeidsutvalget for den internasjonale kommisjon for bekjempelse av konsentrasjonsleirsyste-
met» har besluttet at resultatene fra de undersøkelser kommisjonen har satt i gang i de spanske og greske straffanstalter våren 1952, skal presenteres for offentligheten ved en pressekonferanse i Paris i januar.

Norge vil også være representert ved pressekonferansen i Paris, idet Lise Børsum har deltatt i de undersøkelser som ble foretatt i spanske fengsler og arbeidsleirer. Hun var valgt av norsk seksjon

for den internasjonale kommisjon, et utvalg på 5 medlemmer, nedsatt av Norsk Samband av Politiske Fanger.

På et møte i Paris i begynnelsen av desember ble det tatt følgende beslutning, etter oppfordring fra den franske forfatter David Rousset: På grunn av at masseovergrepene på den personlige frihet stadig tiltar i de øst-europeiske land som tidligere var okkupert av nazi-Tyskland — enten de nå er ledsaget av juridiske uhyrligheter eller ikke — Praha-prosessen er jo bare den aller siste og kan-
(Forts. siste side)

NORSK PRESSEFORBUND fortsetter hetsen

Ignorerer fullstendig henstillingen fra Stortinget, Regjeringen, Landsorganisasjonen og Arbeidsgiverforeningen

De fleste organisasjoner har — iallfall utadtil — holdt opp med sin utelukkelsespolitikk overfor tidligere NS-medlemmer. Men ikke alle. Vi har i vår besiddelse et sirkulære fra Norsk Presseforbund som taler sitt tydelige sprog om at 1945-stemningen fremdeles råder der. Denne forening driver fremdeles sin utelukkelsespolitikk, ja ikke bare driver den, men innskjerper den. Vi gjengir her sirkulæret i sin helhet.

Norsk Presseforbund
Stortingsgt. 22.

Oslo, september 1952.

Norsk Presseforbund har

på årsmøtet 9. juni 1952 vedtatt:

1.

Personer som ikke har vært ansatt i journalistiske stillinger før 9. april 1940 og som etter fylte 20 år har vært medlemmer av NS, eller er ilagt bot eller har fått dom for unasjonalt holdning, selv om de ikke har vært medlemmer av NS, kan ikke opp-
tas som medlemmer av NP eller organisasjoner tilsluttet NP og bør ikke ansettes i journalistiske stillinger.

2.

Pressefolk som har vært medlemmer av NS eller som

har fått forelegg eller er dømt for å ha drevet propaganda for NS eller på annen måte å ha motarbeidet norske interesser under krigen, kan ikke få tilbake sitt medlemskap i NP eller organisasjoner tilsluttet NP og bør ikke ansettes i journalistiske stillinger.

3.

Når særlig tungtveiende grunner taler for det, kan hovedstyret med 2/3 flertall i rene unntagelsestilfelle dispensere fra bestemmelsene i punkt 1 og 2. For at saken skal kunne behandles av ho-
(Forts. siste side)

Avskjedigelse kjent ugyldig

Lagmannsretten gjen- innsetter NS-mann i sin stilling ved Statsbanene

Frostatings Lagmannsrett har avsagt dom i en sak mellom en ekspeditør ved jernbanen som ble meddelt avskjed i 1946, og Norges Statsbaner. Ekspeditøren, som under krigen var medlem av NS ble meddelt avskjed etter vedtak i personal- og pensjonsnevnden, og Statsbanene hevder at vedtaket ble gjort etter en overenskomst med ekspeditøren som ble tilbudt invalidepensjon.

Saksøkeren hevder at han ikke har søkt avskjed og at han ikke har forholdt seg passivt til avskjedsvedtaket.

Han anla sak mot Statsbanene, krevde seg gjeninnsatt i stillingen, og lønn i suspen-
(Forts. siste side)

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

FOLK og LAND

Utgitt av et interessentskap.

Redaktør F. Brun Knudsen.
Telefon 55 76 56. Postboks 1407
Treffes hver onsdag kl. 9—19.

Forretningsavd.: Kierschowsgt. 5
— Oslo — Postgiro 164 50

Sambandstrykkeriet A/S

Det lite lovende spebarn

Blant de barn som FN har satt inn i vår splidaktige verden, er erklæringen om menneskerettene. Fødselsdag og år er 10. desember 1948 og fødselsstedet var FN's generalforsamling i Paris. Fireårsdagen blev feiret med brask og bram i julemåneden, og som man kunne vente blev erklæringen benyttet på slovakiet eller mot rasediskrimineringen i USA, mot bombe-høyst forskjellig vis. Bare det kan få oss utenforstående til å se med en viss mistillit på det hele. Noen betrakter erklæringen som en banstråle mot slaveleirene i Russland med tilleggelses, andre tordnet løs mot jødeforfølgelsene i Tsjekkoslovakiet eller mot rase-diskrimineringen i USA, mot bombeserieret i Korea, englendernes kollektivstraffer i Malaya og Kenya og andre mot franskmennenes fremferd i Nord-Afrika og Indokina. Alle hadde vann på møllen og den malte villig vekk. Det ble da også lett å sitere selveste Trygve Lie, som på spedbarnets 3-årsdag uttalte: «Vi er alle oppmerksom på avstanden mellom erklæringen og det som praktiseres i dag. Det bør være en spore for oss til å øke våre anstrengelser for å virkeliggjøre den».

Akk ja. Virkeliggjørelsen forekommer oss noe fjern. Riktignok har Europarådet gjort fremstøt slik at medlemsstatenes utenriksministre undertegnet en bearbejdet konvensjon i Roma 4. nov. 1950, men den er hittil ratifisert av bare Storbritannia, Sverige, Norge, Vest-Tyskland, Saar og nå før jul behandlet av det danske folketing. Det skal imidlertid minst 10 stater til, før den kan tre i kraft, og dessuten omfatter de fleste av de ratifikasjoner som foreligger i k k e den kommisjon og den domstol, som skal gi en virkelig rettslig beskyttelse. Det er derfor langt, langt frem.

For Norges vedkommende ble ratifikasjonen vedtatt 5. desember 1951, med den har også sine forbehold om at erklæringens anerkjennelse av klagerett for individer og organisasjoner bør utstå inntil man har vunnet noen erfaring om hvordan konvensjonen virker i praksis. Vi øynet straks meningen og ble forstemt. Betegnende er det også at det under sakens behandling ikke ble sagt et ord om konvensjonens artikkel 3: «Ingen må bli utsatt for tortur, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff». Heller ikke hørte vi et ord om artikkel 6, 2: «Den som er anklaget for en straffbar handling skal ansees uskyldig inntil hans skyld er bevist etter loven». Eller la oss nevne artikkel 7, 1: «Ingen skal dømmes for en handling eller unnlattelse som på den tid da den blev begått ikke var straffbar etter nasjonal eller internasjonal lov. Heller ikke kan han idømmes strengere straff enn den som kunne pålegges på den tid da lovovertrædelsen fant sted».

Det er artikler som disse — som interesserer oss som er dømt etter tilbakevirkende lover og som har sett vårt privatliv krenket og våre rettigheter undertrykt i mer enn 7 lange år. I Danmark er det reist en harmdirrende kritikk mot ratifikasjonen, som blev forelagt Folketinget i en henvendelse, hvori det heter: «Danmarks Reformbevegelse henstiller nu til regjeringen og riksdagen, ved den kommende behandling å ratifisere de ved foreleggelsen i 1948 i prinsippet tiltrådte og den 4. nov. 1950 anerkjente menneskerettigheter således, at det som uungæelig konsekvens kommer til uttrykk på sådan måte at ofrene for de tilbakevirkende lover uten unntagelse ytes full og hel oppreisning. — Danmarks Reformbevegelse uttrykker sin beklagelse over at den opprinnelige i forslaget av 10. desember 1948 skisserte adgang for enkelte personer til direkte å henvende seg til den internasjonale domstol, ikke omfattes i det nu til vedtagelse fremlagte forslag, efter hvilket det kun innrømmes rett for henvendelse til en kommisjon som bestemmer om sak kan reises på det anførte grunnlag».

Situasjonen er altså der som hos oss. Det danske blad «Revision» skriver da også: «Ratifikasjonen av menneskeret-

GUSTAV HEBER:

Kapitulasjonsregjeringen Nygårdsvold

Det mest bemerkelsesverdige ved denne regjering var dens kapitulasjon den 10de juni 1940, som var verre enn en forbrytelse, fordi den var et feilgrep. Det eneste riktige, denne regjering gjorde i 1940, var at den sørget for ikke selv å komme i fiendens vold og i forbindelse dermed dens endelige flukt fra landet. Men det store feilgrep den begikk var at den kapitulerte på vegne av de ubesatte deler av Norge og samtidig gav folket og hæren der ordre til å innstille fiendtlighetene. Den har lenge etterpå påstått, at den «fortsatte» krigen, men man forsetter ikke en krig ved å kapitulere. Hva oppnådde denne regjering ved sin hodekulse kapitulasjon? Oppnådde den overhodet noe — som den ikke ville ha oppnådd ved å dra fra landet uten å forhandle på forhånd med tyskerne? Hva oppnådde tyskerne ved kapitulasjonen? De hadde opp imot den svenske grense syd for Ofotbanen ca. 5 000 mann, for den vesentligste del bestående av havarerte marinesoldater — som på alle kanter unntagen luftveien var avskåret fra enhver forbindelse med utenverdenen og de øvrige tyske tropper i Norge. Deres øverste kommanderende hr. Dietl hadde ikke annen utvei å foreslå enn å rykke over den svenske grense og la seg avvebne der. Hitler — som ikke kjente Frostisen eller Storrapet, hvor det flere ganger i døgnet pleier å fo-

tigheter under sådanne vilkår er en opplagt hån mot FN og viser at den er en papirorganisasjon med men uten myndighet og moral og derfor også uten betydning».

Vi kjenner oss så inderlig godt igjen, og menneskerettighetserklæringen er for oss ikke verd det papir den er skrevet på. Men, de som har skrevet den og vedtatt den, er alle sammen i samme båt og er medskyldig sammen med de ukjente bakmenn i alt det forferdelige som skjedde, da den annen verdenskrigs seierherrer satte seg til doms over dem, som i denne omgang tapte, og over oss som så lenger fremover og tenkte på hele menneskehetens frelse.

Skal det derfor kunne skje noe avgjørende, må først den hele og fulle sannhet hamres inn i menneskesinnene, hvorefter erkjennelsen av uretten overfor oss alle må føre til oppreisning uten akkord. Vi er kommet et stykke på vei gjennom de britiske avsløringer, men vi må også gå løs på den norske fortieelse og forfalskning uten skånsel hverken mot høy eller lav. Historiens kirurgiske kniv kan gjøre underverker, når den brukes i tide.

Her kommer kravet om menneskerettighetene inn med full styrke. Vi skal følge det lite lovende spedbarn med oppmerksomhet, men vi venter med vårt fødselsdagshurra inntil vi ser at vanskapningen kan bli en skikkelse med sannhetsånd og uforbeholdenhetens kraft.

nen fortsatte krigen, og det har den fått Høyesterettsdom for.

Ved kapitulasjonen oppnådde tyskerne alt hvad de overhodet kunne oppnå, og vi tapte alt, hvad vi overhodet kunne tape, æren iberegnet. Hvordan skal vi i fremtiden kunne unngå at noe slikt gjentar seg? Vi har neppe annen utvei enn å følge Svend Dufvas eksempel, når han tross motsatt ordre felder bajonett. Da tyskerne hadde gjennomført den brendte jords politikk i Finnmark, oppstod det en fred, som kapitulasjonsregjeringen Nygårdsvold har æren av å ha skaffet oss.

Selv den mest ubegrunnede påstand kan gjentas så ofte og så lenge at den blir nærmest ugjendrivelig.

Vi skal ta et eksempel blant de mange. I det ellers renslige blad «Nationen» leser vi følgende i en kronikk (21. 11. 52) om den amerikanske utrensningen: «Amerikanerne har ikke glemt Hitlers femte kolonne i Norge eller det kommunistiske statskupp i Tsjekkoslovakia».

Hitlers femte kolonne i Norge? Vi mener å ha fulgt meget godt med i det som hendte den gang da dagens store herrer i Norge drev intens propaganda for en fremmed makt og hadde det brukne geværs symbol på jakkeslaget. Den gang da de samme herrer, og Nygårdsvold, Koht m. fl., la landet åpent for stormaktene i deres selvødeleggende drakamp.

Men noen Hitlers femte kolonne kjente vi ikke til, og noen påvisning av slike kolonner kjenner vi heller ikke til.

Hensikten ved slike skrivelser i dag må være å fortsette såingen av mistroens. Fra overfor de tidligere NS-folk som efter hvad vi vet var å finne på den norske forsvarfront den gangen det røynt på og Norge gikk inn i en våpenkamp som var helt håpløs på grunn av A-partiets årelange og programforpliktete avvebningspolitikk. At alle ikke kom med i kampplanene skyldes nok at de blev sendt hjem igjen da det ikke fantes våben og utrustning i vårt demilitariserte land.

Men femte kolonne! Nei, den var nok å finne blant andre elementer her i landet. Den gang som nå!

HENG I KAMERATER!

Det er noen som gjerne VIL henge i for vår sak, men som enda ikke KAN på grunn av at det enda henger noe igjen av den åndelige terror fra bolsjevikfronten. De kommer siden. Enkelte kan, men gidder ikke. De siste må avskrives. I deres sted får vi stadig nye fra bolsjevikfronten, folk som begynner å forstå litt! De som både KAN og VIL BØR tinge 2 abonnement på «Folk og Land». Da har en stadig et nr. å gi bort uten å ødelegge sin egen årgang.

Godt nyttår!

J. V.

**VETREM FERENDO INIURIAM
INVITES NOYAM**

«At tale gammel krænkelse. —
Er bønn om ny bestænkelse.»

Det burde sagtens samtlige nazister, som vesentlig jo var idealister; helst tenke på i disse triste tider hvor mange meningsfeller bittert lider.

De gidder ei engang at holde bladet, som sier sannheten om hevnen, hadet.

De leker med sin egen fortid gjemsel

og vil, at alt skal munde ut i: — Glemsel?!
For dette finds dog ingen argumenter,
og vi får fler og flere abonnenter,
Men kjære venn! På DIG vi endnu venters!

I. Gh.

EMIGRANTER

Indre oppgjør planlægges ofte i utlandet av emigranter. Slik som f. eksempel den russiske revolusjon, som var forberedt gjennom lang tid av emigranter som længtet hjem og klakket ut planter til at ta knækken på sine politiske motstandere hjemme. Vore emigranter i England hadde det nok heller ikke godt i utlendigheten og var ikke så ansette som man trodde de var. Det gikk nok trådt mange ganger. Desto mer stod deres hu til oppgjøret som skulde finde sted med NS-folkene, som de trodde levte i herlighet og glæde på sine landsmænds bekostning.

Nu må vi vel begynne at se at begge sider tok feil av hverandres motiver og undervurderte vanskelighetene for den anden part. Etter seiren — som på det indrepolitiske område blev så grundig — skulde det vel nu begynne at dæmre for emigranterne at etter en seier er det en

ting som er viktigere end at få has på hjemlige motstandere og det er at forhindre splittelse i folket og søke at undgå at nye sociale problemer melder sig.

Den holdning som NS-folk har vist i sin trængselstid og de politiske kjensgjerninger som er kommet frem i etterkrigstiden, har vel nu overbevist selv en hattefuld emigrant om at hans seierrike retsoppgjør begynner at bli nokså frynset i kantene og at retsoppgjøret er blitt en dårlig politisk platform at stå på.

Det er kjørt så langt at splittelsen i folket er der som en realitet; men vi har ikke råd til at ha en slik splittelse! Det er nu på høi tid at det kom en «act of oblivion» (glemselens pakt) både fra stat og kirke. Det er ikke godt at vite hvem av os blir emigranter neste gang. Og da blir det ingen som får komme hjem og straffe.

Y. S.

8 GANGER JUL

Vi har hatt 8 ganger julehelg siden krigens slutt. Er det så at vi har full pressefrihet i Norge, og at folkeopplysningen står høyt — da må det norske folk vite:

at 8 juleaftener på rad har Norge holdt politiske fanger innesperret, 8 juleaftener på rad, borte fra sine kjære, lukket ute fra sine hjem små og store oppgaver. Hver jul er det lysende evangelium forkyndt i hele Norges land, av alle våre prester, i våre kirker, i borg og hytte:
EDER ER I DAG EN FRELSE FØDT. Kjærligheten det første, kjærligheten det største.

8 juleaftener på rad hvor mange hjem lagt øde, hvor mange sjelelig, legemlig døde? Hvor mange sviende sår plantet inn i barnesinn? Hvor mange gikk under i kampen? Men var det ikke også dem som seiret ved troskap og styrke?

Mangfoldige tusender landsmenn legger sine hjerters lys og varme i troen på at nu må evangeliets lys og varme ikke bare forkyndes, men praktiseres! Ingen til skade, alle til gagn.

Oss er i dag en Frelse født. Det er det store, det er det vidunderlige. At han selv går med oss.

Rav.

TAKKNEMLIGHET

Referatene fra den store kommunistprosess i Praha forteller om en verden uten nåde. Og det finnes eksempler nok. Erik Wästberg forteller i «Svenska Dagbladet» følgende:

Da Dimitrov skulle dømmes for riksdagsbrannen i Berlin, reiste den bulgarske frihetshelt Petkov en opinion for ham i Belgrad. Han ordnet det til og med slik at Dimitrovs gamle mor fikk reise fra Bulgaria for å være tilstede ved rettsforhandlingene. — Min sønn skal engang tusenfold belønne Dem for dette, sa hun. Belønningen kom, da Dimitrov fikk makten i Bulgaria. Han lot Petkov henge natten til 28. september 1947.

FRANSK

Den franske helseminister Chevalier ble forleden skutt av sin kone, fordi han hadde vært utro. Domstolen frikjente henne. Men — hva skal det så bli av en slik kvinne, spør man. Jet er visst ikke så farlig. Som enke etter en stortingsmann — deputert heter det på fransk — får hun for resten av sitt liv en pensjon av den franske stat på 18 000 francs pr. måned.

UKENS KRONIKK

Hvert ord fra Stalins munn analyseres av utenrikspolitiske eksperter verden over, og da han i julehelgen overfor «New York Times» uttalte at han er villig til å treffe general Eisenhower, den vordende president i USA, og er interessert i å få slutt på Korea-krigen, var det som om optimistene været forsonligere luft.

Man gjør imidlertid rettst i å se alt hvad Stalin sier i sammenheng. Og her kan det ha sin interesse å gjengi litt av hvad Stalin uttaler i sine bemerkninger om sosialismens økonomiske problemer slik som de blev fremlagt på den 19. partikongress i Moskva i høst. Vi tar et avsnitt:

«Det blir sagt at Lenins tese om at imperialismen uunngåelig avføder kriger, må betraktes som foreldet, fordi det i våre dager er vokset frem mektige folkekrefter som går inn for fred — mot en ny verdenskrig. Det er ikke riktig.

Den nuværende fredsbevegelse har som mål å reise folkemassene til kamp for å bevare freden og avverge en ny verdenskrig. Den går følgelig ikke inn for det mål å omstyrte kapitalismen og opprette sosialismen — den setter seg bare det demokratiske mål å kjempe for å bevare freden. I så måte skiller den nuværende bevegelse for å bevare verdensfreden seg fra bevegelsen under den første verdenskrigen for å forvandle den imperialistiske krig til borgerkrig, idet den sistnevnte bevegelse gikk videre og tok sikte på sosialistiske mål.

Det er mulig at kampen for freden under visse omstendigheter enkelte steder vil utvikle seg til en kamp for sosialismen, men det blir ikke lenger den nuværende bevegelse for fred, men en bevegelse for å omstyrte kapitalismen.

Det er mest sannsynlig at den nuværende fredsbevegelse som en beve-

SENIOR:

Går Stalins drøm i oppfylldelse?

gelse for å bevare freden i tilfelle av fremgang vil kunne føre til avverging av en g i t t krig, til å utsette den midlertidig, til å bevare den gitte freden for en viss tid, til at en krigslysten regjering må tre tilbake og bli avløst av en regjering som er villig til å bevare freden inntil videre. Det er selvsagt godt. Men det er likevel ikke get godt. Men dette er likevel ikke nok til å gjøre ende på uunngåeligheten av kriger mellom de kapitalistiske land i det hele tatt. Det er ikke nok — for trass i alle disse fremgang-er for fredsbevegelsen, så består imperialismen allikevel, den står fremdeles ved makt, og følgelig står også uunngåeligheten av kriger ved makt. For å fjerne uunngåeligheten av kriger må en tilintetgjøre imperialismen».

Kjernen i Stalins uttalelser er altså: Den mest nærliggende mulighet er ikke en krig mellom Øst og Vest, men en utdypning av kapitalismens indre motsetninger, av uenigheten mellom Vest-Europa og USA, mellom de frie land innbyrdes, mellom de «imperialistiske makter» og deres asiatiske og afrikanske kolonier og protektorater, som streber etter nasjonal uavhengighet.

Og så får Stalin rett? Er hans diagnose både en russisk ønskedrøm og et kommunistisk aksjonsprogram?

Til dette kan man med en viss pessimisme være tilbøyelig til å si, at man vest for jernteppet synes å gjøre sitt beste for å oppfylle drømmen og støtte aksjonen. La oss kun nevne forholdet mellom USA og deres allierte i Europa. Det er for tiden utsatt for en rekke belastninger og ytrer seg ik-

ke minst i en viss antiamerikansk stemning i vide kretser både i England og Frankrike. Hertil kommer de mere påtagelige uoverensstemmelser som den fransk-amerikanske uenighet om fremferden i Nord-Afrika og den forskjellige bedømmelse av Vest-Europas økonomiske evne til å bære de økede forsvarsbyrder. I hvert fall preges situasjonen av usikkerhet og forvirring og man speider frem til det amerikanske presidentskifte i håp om at det vil gi faste holdepunkter i hvert fall for følgende spørsmåls vedkommende:

1. Det økonomiske grunnlag for den fortsatte militære utbygning av det atlantiske fellesforsvar.
2. Formen for Tysklands deltagelse i det vestlige forsvar.
3. Vest-statenes opptreden i de over-sjøiske områder og de franske problemer i Indokina og Nord-Afrika.
4. Det europeiske dollarproblem, hvor både de europeiske regjeringers trang til å føle seg mindre avhengig av USA og utsikten til større sparsomhet hos den nye amerikanske kongress har ført til tanken om en omlegning fra dollargavene til noe som kan få form av en atlantisk betalingsunion.

Det er således problemer nok å tumle med, og ved siden herav har man de stadige gnidninger fylt av sjalusi mellom de europeiske nasjoner innbyrdes midt under det revolusjonære eksperiment med mellomfolkelig samarbeide, hvor nasjonale

politiske interesser, tradisjoner og fordommer gjør seg gjeldende. Alt dette samles i den nordatlantiske pakt organisasjons generalsekretariat i Paris, altså NATO, og i Atlantpaktens militære hovedkvarter for Europa, altså SHAPE. Her sitter diplomater og offiserer fra 14 land som en slags overregjering for å samordne det suverenitetsskred, som i realiteten er foregått, men som de færreste rundt om i Europa er helt klar over.

Tid om annen får man gjennom de sparsomme telegrammer en føling med at ikke alt er som man kunne ønske med den vesteuropeiske enighet. Se bare på forholdet til Vest-Tyskland og dets bidrag til Vest-Europas forsvar. Se på USA's overenskomst med Spania. Se på Frankrikes evige mistro til Tyskland og Frankrikes skiftende regjeringer, nedskjæringen av fellesforsvars-budsjettene, den overhåndtagende konkurranse fra Tysklands og Japans side på verdensmarkedene. Alt dette rummer en viss tvil om varigheten av den nødvendige enighet.

Stalin sitter fjernt fra disse overlegninger og stridigheter. Han legger to og to sammen og dirigerer sine politiske tropper ut fra en realistisk bedømmelse av situasjonen. Hans uttalelser i julen til «New York Times» er ingen tilfældighet, og de kommentarer som hittil er fremkommet gir ikke noen egentlig pekepinn. Han har jo bare gjentatt hvad han alltid har sagt, og det eneste nye er at han er villig til å møte Eisenhower. Det er mulig at han betrakter generalen som noe mere av en likemann enn den lille iltre Truman, gjenferdet fra den Rooseveltske epoke, som førte den vestlige verden ut i ødeleggelsene med den jehovaiske ubetingede overgivelse.

Observatør:

Derry sier fra!

Det vil være kjent for leserne at dr. T. K. Derry har utgitt en bok: *The Campaign in Norway*, hvori han avslører de britisk-franske angrepsplaner mot Norden. Det nytter altså ikke lenger for «de gode nordmenn» å lyve seg fra de faktiske forhold.

Den norske presse forhold seg som ventet stum. Etter 12 års systematisk løgn om det tyske overfall, og de norske nazisters skyld i dette, kan man ikke vente annet. — Nei, nu gjelder de å forholde seg bare refererende, da kan en trygt regne med at fåreflokken ikke reagerer. Den bagatell at det ikke var tyskerne som påførte oss krigen og okkupasjonen, og at Quisling og Nasjonal Samling intet hadde med dette å gjøre, er selvsagt ikke verd å nevnes av de demokratiske sannhetssøkere.

Det må derfor være vår sak å opplyse våre landsmenn om sammenhengen, ellers vil de gå i sin grav med hodet fylt av utenrikspolitisk tøv.

Saken er ganske grei. Det pilråtne Frankrike og det ganske uforberedte England forsøkte å avlaste seg, da de stod foran et tysk angrep våren 1940. Regnskapets time stod for døren. Først hadde man påsvindlet Polen en håpløs krig ved å garantere det. Nu gjaldt det å legge ut mere «åte for reven» for å spre de tyske krefter. Først var det meningen å benytte det populære Finnland som påskudd til å trenge inn på norsk og svensk territorium, for så rent underveis å ødelegge malmutskipningshavnene.

Beklagelig nok fikk Finnland fred, så man måtte finne på et nytt påskudd. Nemlig at krigens mål var å beskytte de små nøytrale land, og derfor måtte man påføre dem krig og ødeleggelser.

Det rent motbydelige hykleri og den falskhet som en slik fremgangsmåte avslører, er ikke overraskende for den som kjenner til de imperialistiske stormakters fremferd fra før. Tidligere var det kristendommen og kjønnsykdommene som skulle påføres de «tilbakeliggende områder» — hvis disse inneholdt råstoffer av verdi. Nu i siste omgang er det de små nasjoners demokrati som må vernes.

At folkene i disse områder — som vekselvis utpines for å bringes i krig for alle

disse «idealer» ikke forstår sammenhengen, skyldes den «frie presse» som kontrolleres av de interasjonale banditter. Intet bekrefter denne påstand bedre, enn at den norske presse ikke med et ord reagerer på det faktiske forhold AT DET VAR ENGLAND SOM TVANG NORGE INN I KRIGEN. De titusener av nordmenn som blev satt i gapestokken etter 3. mai 1945, som skyldige for det «gjengjeldelsesangrep», som Churchill kaller tyskerens aksjon mot Norge, spiller jo en liten rolle for de pressemenn som sysler med nye internasjonale avtaler om Menneskerettigheter. Aldri vil den svindlerbande, som i dag hersker over nær sagt den hele jord, skape annet enn krig og forbrytelser. Folkene må reise seg, og knuse dem, før de atter skal jages frem til slagterbenken under løgnaktige og falske paroler.

Vi «denazifiserte» millioner europeere har plikt til å opplyse våre motstandere — som i virkeligheten også er ofre for de samme destruktive krefter, om SANDHETEN hver dag av vårt liv. Forholdet er, at bare opplysning kan gjøre oss til venner. Vi har alle den samme fiende, de internasjonale rovdyr, som forvandler krig og folkemord til gull for seg.

At man også har innfanget de gamle sosialister, som dog tross alt i sin ungdom var klar over disse onde makters spill, er bedrøvelig. De kan vel neppe skyte seg inn under at de har glemt sin barnelærdom. De har begått et ideologisk selvmord, klemte mellom gullet og bolsjevismen, for rent fysisk å kunne leve videre som tjenere for et bastardsystem, en avart av fascisme og nasjonalsosialisme. Stakkars Torp og Co. Hadde det da ikke vært bedre å trekke seg tilbake i stillhet etter avbolsjeviseringen av Arbeiderpartiet enn på ny å låne seg ut til fremmede guder.

Skulle ikke USA's fremgangsmåter og behandling av egne Torper, hvor disse nu definitivt settes utenfor, gjøre herrene noe betenkt? Hvor de bruker Trygve Lie, den gamle, intime Moskvavenn til å luften hans egne funksjonærer, hvis disse har en fortid som Lie selv. Lie kan nu bare spørre: har vedkommende de samme synder på samvittigheten som jeg selv har,

Historien formes:

Gullet i 1940 og professor Keilhaus "historieskrivning"

Bankdirektør Rygg betegner den som løst snakk

Professor Keilhaus «historieskrivning» omkring Norges Banks gullbeholdning har tidligere direktør i Norges Bank, Nikolai Rygg, tatt opp til behandling i «Statsøkonomisk Tidsskrift», og han legger ikke fingrene imellem:

Direktør Rygg antyder at det er professor Keilhaus selv som indirekte må ta skylden for at gullbeholdningen nær hadde falt i tyskerne hender i april dagene 1940. For å få overført gullbeholdningen til

så bort med ham. Nu straffer man strengt militærnekternes økende skare i Norge, de karene som tok Torp alvorlig dengang han virkelig var alvorlig. Det han nu driver med må jo oppfattes som en makaber spøk. Var det ikke slik å forstå — at arbeiderne aldri skulle bære våpen for kapitalistenes interesser? Og samtidig skal Norge sosialiseres ved prislover og andre påfund. Hva er det da vi egentlig skal verge? Skal de norske sosialister sammen med kapitaliststatene bekjempe de gamle venner? Nei gå hjem og vågg! Vel egnet var dere til å hisse opp til klassekamp og til å ødelegge forsvaret for å lette veien for bolsjevikkerne. Krigen kom til et forsvarsløst Norge. Dere reddet dere iland sammen med de norsk-britiske agenter og ved det held at Sovjet allierte seg med Vesten. Dere blev nasjonale på én natt. En omvendelse i dødsøyeblikket for et fallert system. Derpå hodekuls flukt sammen med Kongen og gullet og «sabelraslerne». Etter 5 år tilbragt som lakeier for sekret service og den erke-reaksjonære Churchill, vendte dere hjem igjen for å dømme levende og døde. Make til feiginger har Norge aldri hatt. Like store feiginger som brorskapskretsen av borgerskapet her hjemme under krigen. Om dagen beriket de seg på krigen og nøden, og om natten lekte de hjemmefront. Syndsforlatelsen heter «Fellesprogrammet» og «Rettsoppgjøret». To ekle vanskapninger, som rømlinger, tyskerarbeidere og krigsprofitører stod faddere for.

Dette stinker det av!

et trygt oppbevaringssted i utlandet hadde nemlig direktør Rygg allerede i desember 1939 henvendt seg til daværende finansminister Oscar Torp og fremholdt at gullet burde flyttes. Det dreide seg om den gullbeholdning på 120 mill. kr. som loven krevet skulle være i Norges Banks verge. Det øvrige gull banken disponerte var da allerede flyttet til USA. Tanken fikk tilslutning, og 13. februar sendte Norges Bank et forslag til Finansdepartementet om endringer i loven med henstilling om at forslaget ble fremmet så hurtig som mulig. Foruten bestemmelsen at gullet kunne bero innen eller utenfor landets grenser, inneholdt forslaget endrede regler om retten til seddelutstedelse. Departementet sendte forslaget til den pengepolitiske komité. Det var lett å oppnå enighet om det stilte forslag. Men så reiste professor Keilhaus i komitéen

spørsmålet om oppskrivning av gullet og fordelingen av kursgevinsten, hvilket spørsmål det ikke var nødvendig å løse samtidig. Dette ledet til ytterligere forhandlinger, og banken bad påny om at dets forslag ble bragt inn for Stortinget. Men tiden gikk og okkupasjonen kom. Hadde man gjennomført endringen som banken foreslo, ville gullet ved overfallet vært ekspedert og trygt forvart i De forente stater, skriver direktør Rygg.

Om professor Keilhaus fremstilling av begivenhetene omkring flytningen av gullet fra Lillehammer bruker direktør Rygg de sterkeste ord. Han tar helt og holdent stilling for kontorsjef Andr. Lund's fremstilling av begivenhetene, og skriver at det er ganske utrolig at man på grunnlag av løst snakk lager en slik fremstilling som professor Keilhaus har gjort i sin pengehistorie. Kontorsjef

Den norske atmosfären

En svensk utenrikspolitikers syn på Norge

Forfatteren av den oppsiktsvekkende bok «Den ryska ekvationen», dr. Rütger E s s é n, som er utenriksredaktør i «Fria Ord», har i høst besøkt Norge og har i sitt blad skrevet en artikkel om sine inntrykk herfra. Vi gjengir det vesentligste av artikkelen:

Det ser ut til at intet europeisk land skulle ha vanskeligere for å frigjøre seg fra krigsårenes psykose enn Norge. Krigens økonomiske skadevirkninger ble i Norge relativt ringe. Tapet av menneskeliv var små, og bortsett fra Nord-Norge var heller ikke de ytre ødeleggelser av større omfang. Skadene er nå stort sett reparert og forøvrig har gjenreisningen foregått i et jevnt tempo. Den almene standard kan naturligvis ikke sammenlignes med Sveriges, men på lengere sikt er utsiktene rent økonomisk sett ikke dårlige. De er snarere mindre urovekkende enn Danmarks og langt bedre enn de britiske.

Imidlertid kan man ikke tale om noen egentlig fremtidsoptimisme. Såvel i Danmark som i det så meget hårdere prøvede Finnland synes trygghetsfølelsen tross alt å være sterkere. I Norge — hvor sosialdemokratene fremdeles alene innehar den politiske makten, er regjeringsmaktens holdning til de økonomiske problemer ennå sterkt marxistisk farvet. Den nye økonomiske

lovgivning, som syv år etter krigens slutt stiller hele næringslivet under regjeringskontroll, eller i hvert fall gir muligheter for å gjøre det, går lengere i spørsmålet om ortodoks sosialistisk planhusholdning enn noe annet land vest for jernteppet. Loven er riktignok elastisk formulert, men alle imøteser en fortsatt oppsvulming av kontrollbyråkratiet. Det skjer ikke noen åpen sosialisering i større skala, men den personlige eiendomsretts funksjon i næringslivet uthules innenfra og gjøres illusorisk, hvor den da ikke forvandles til en slags økonomisk livegenskap. Og dette skjer 7 år etter krigens avslutning, etterat arbeiderpartiet sannsynligvis har tapt folkeflertallets støtte og uten at endog partivennene egentlig tror på den nye regjeringens velsignelser. Det er en fortsatt marxistisk samfunnsomdannelse, ikke i den revolusjonære entusiasmen men i trettighetens og slendrianens tegn. Man synes ikke lenger å ville gjøre forsøk på å nærme seg problemene med nye og fruktbare metoder.

Lund gjorde en innsats som har krav på anerkjennelse, både ved å ta aktiv del i det forberedende arbeid og ved å følge transporten til Andalsnes, en i høyeste grad strabasiøs ferd med meget farefulle opplevelser. Han ble da også av Hærens Overkommando etter frigjøringen tildelt krigsdeltagermedaljen med bånd og diplom for deltagelse i krigen 1940, skriver direktør Rygg.

Direktør Rygg svarer også på professor Keilhau bebreidelser fordi han ikke fulgte med Regjeringen, men ble i Oslo under okkupasjonen, og han spør om det virkelig går an å hevde at det bare var de som kom til utlandet som sto ved Regjeringens side, og at vi som ble i Norge ikke stod i dens tjeneste. Professor Keilhau påstår altså at jeg i 1940 fikk et direktiv som jeg ikke fulgte. Dette er uriktig. Han retter på grunnlag herav et angrep på meg, som jeg først nu gjennom hans verk — tolv år etterpå — får kjennskap til. Det kan man kalle utholdenhet i forfølgningen.

I tilknytning til direktør Ryggs artikkel peker redaktøren av tidsskriftet, dosent Johan V o g t, forøvrig på at mange synes ha overdrevne forestillinger om betyd-

ningen av flytningen av Norges Banks gullbeholdning i 1940. De som tillegger flytningen en så bred og viktig plass i den annen verdenskrigs historie har vært ofre for foreledede forestillinger. I vår tid har gull bare betydning som et internasjonalt betalingsmiddel — som den siste reserve etterat de ordinære valutabeholdninger og muligheter for kreditt er uttømt. For den tyske krigføring i 1939—45 spilte gullet praktisk talt ingen rolle. Den store gullbeholdning som Banque de France hadde, ble overhodet ikke rørt av tyskerne. Den danske Nationalbank fikk likeledes beholde sitt gull. I den norske historieskrivning over den annen verdenskrig har man vært så opptatt med romantiske episoder under gulltransporten at man åpenbart har oversett at gullet bare hadde ignora-bel verdi for den tyske krigføring, skriver dosent Vogt.

KONTORSJEF LUND KORRIGERER OGSÅ

I sin bok «Den norske pengehistorie» forteller professor Keilhau om at daværende finansminister, Oscar Torp, i april 1940 skulle bringe gullbeholdningen fra Lillehammer til Andalsnes. Det heter bl. a. at han i Lillehammer

støtte på en uventet hindring, idet daværende avdelingsbestyrer Andreas Lund i Norges Bank nektet å åpne hvelvet uten etter uttrykkelig ordre fra direktør Rygg. Først da «Torp så ham inn i øynene og sa: «Hent dynamitt!» lot Lund seg bevege til å gjøre et forsøk på å åpne hvelv-døren, og de lyktes ham etter hardt strev, forteller Keilhau.

Kontorsjef — ikke avdelingssjef — Lund har nu sendt Lillehammeravisene en redegjørelse for hva som foregikk i forbindelse med flytningen av Norges gullbeholdning, og han benekter bestemt at det skal ha forekommet noe slikt som det Keilhau beskriver. Beslutningen om flytning ble forelagt to avdelingens bestyrelse, og det var ingen kontroverser med Torp. Av forsiktighetshensyn var alle beskrivelser vedrørende panserdøren sendt bort — men Lund opplyste at han én gang tidligere hadde åpnet sifferlåsen og mente å kunne greie det igjen. Han klarte det også omsider, og senere fulgte han med gulltransporten helt til Andalsnes.

Det er det samme om djevelen er til eller ei, men tenk på hva han representerer.

(Ludvig Holberg)

STEIN :

Fagorganisasjonens dommervirksomhet

Bak pseudonymet Stein skjuler det seg en mann som under krigen var med å styre fagorganisasjonen trygt i havn, og leverte den uskadd fra seg i 1945. Takken for dette ble fengsel og sjikane.

Efter den annen verdenskrig var det som kjent her i landet mange tidligere fagorganiserte som hadde vært passive medlemmer av NS under okkupasjonen. De hadde stått som medlemmer i sine respektive faggrupper — sammen med ikke-NS. I det store og hele kan en vel si at samarbeidet mellom de to kategorier gikk bra — under de da rådende forhold. De var besjelet av én tanke: Å holde fagorganisasjonen gående og berge det som berges kunne, så ikke tyskerne fikk hånd om organisasjonens midler og arkiv; og fikk ødelegge de gode fagorganisasjonene møysommelig hadde bygd opp. Og det var NS-medlemmene som stod mellom «barken og veden» og fikk alle ubehageligheter. Det lykkes imidlertid å holde skansen gjennom okku-

pasjonsårene og føre den så å si ubeskåret ut av den hardeste tiden den vel noen gang har vært oppe i. Dette takket være den oppofrende ånd de fleste av medlemmene og ledelsen var beskjelet av. Medlemstallet holdt seg noenlunde oppe og verdiene blev bevart.

SA KOM FREDEN

Som de fleste vet, ble alle NS-medlemmer kastet ut av fagorganisasjonen og overgitt il «rettsoppgjørets» håndlangere, for å dømmes «strengt; men rettferdig». Dommernes «strenghet» fikk alle føle, både skyldige og uskyldige; men «rettferdighet» var en ukjent faktor i denne forbindelse. Alle som har fulgt med i skittentøyvasken efter «det nådeløse oppgjør» — forstår at det er begått en blodig urett mot de passive NS-medlemmer og mange andre.

TILBAKE TIL ARBEIDSLIVET

Efter de første sanseløse årene siden frigjøringen, har jo forholdene endret seg be-

På sett og vis er forholdet det samme med Norges annet store problem: Utenrikspolitikken og forsvarsspørsmålet. Selv der møter man den samme blandingen av illusjons- og slendrianpolitikk. Den kritiske stemningen mot A-pakten er nå utvilsomt sterkere enn da tilslutningen for snart fire år siden ble gjennomført. Da var den alminnelige oppfatningen den at Norges samhörighet med vestmaktene var en så gitt sak at noen nøytralitetspolitikk ikke lenger kunne komme på tale. De fremste ledende menn hadde jo allerede under krigsårene personlig engasjert seg for norsk samarbeide vestover. Man lukket øynene for det ubehagelige faktum at en ansvarserkjennende nøytralitetspolitikk, dvs. en på holdbart forsvar og upartisk ytre holdning grunnet nøytralitetspolitikk, om den var blitt gjort til virkelighet i 1930-årene, skulle ha beskyttet Norge mot å bli inndratt i krigen. Da levde man i Norge i pacifistillusjonen nå i illusjonen om vestmaktens gitte verdensherredømme. I begge tilfelle forenedes illusjonstroen med en behagelig, men ikke fullt ærlig forestilling om at den idealistisk motiverte holdning som man inntok også var den billigste. I begge tilfelle skulle man slippe fra tyngende forsvarsbyrder.

Efter fire år vet nå enhver nordmann at dette var en grundig feilregning. Forsvarsbyrdene er tyngre enn de noensinne har vært i Norge i fredstid. Og verst er det at deres omfang dikteres utenfra. A-paktsforpliktelsene har vist seg å være i høy grad

dobbeltsidige. Følelsen av å være en brikke i det store militære spill er blitt pinlig. De store flyplassbyggene gir en stadig påminnelse om at Norge fra ledende vestmaktssynspunkt mer er et verdenstrategisk frontavsnitt enn en suveren alliert.

Dette skulle med den tradisjonelle norske innstilling overfor England lettere aksepteres om man kunne tro på at vestblokkens ledelse — som man lykkedes å overbevise seg om — fortsatt lå i London. Men det går ikke lenger. Altfor meget har hendt siden de sollyse maidager for 7 år siden, da det norske folk fikk vite at Norge og Storbritannia hadde vunnet krigen. Nå dikterer Pentagon i Washington.

Alle vet at Norge i den nåværende verdenssituasjon er definitivt bundet og ikke kan legge om sin ytre politikk. Men de trykkende følger av denne stilling har først nå begynt å gå opp for folkets brede lag. Bundetheten er imidlertid så sterk, fremfor alt den partipolitiske bundetheten, at en åpen erkjennelse av disse mislykte stemninger ikke kan tales. Ulysten slår derfor inn og ligger desto mere trykkende over sinnene.

Men det er ikke bare i spørsmålet om marxistisk reguleringslovgivning at Norge inntar en særstilling blant nasjonene vestom jernteppet. Norge har også sitt «Rettsoppgjør» med de såkalte landssvikere. Andre allierte nasjoner er utvilsomt blitt skueplassen for større grusomheter, har sett mere av pøbeljustis og sadistiske org'er fra de kommunistgjennemsyrede «mot-

standsheltenes» side enn hva der skjedde i Norge, selvom atskillig slikt har forekommet også der i de dager og uker da «smørgossarna» kom fra Sverige og landet plutselig kom til å bli oversvømmet av utallige helter, hvis eneste faktiske innsats i befrielsen bestod i arrestasjon og terroriseringen av en minoritet. Liknende smukke sider har som sagt så godt som alle europeiske land i sin moderne historie. Men Norge tør være alene om at en exilregjering i strid med et klart grunnlovsforbud utferdiger en spesiell retroaktiv straffelovs-stiftning for en hel 'åsiktsgrupp', at denne ulov senere akseptertes av de «rettsbevarende» instanser og leder til under åretall fortsatte, av intet amnesti avbrutte forfølgelser, i rettslig form men uten rettslig innhold, hvilke forfølgelser, familiemedlemmer iberegnet, har berørt ca. en tiendedel av landets befolkning. Denne monumentale dårskap og urett må komme til for generasjoner å sette sitt preg på en nasjon.

En rekke ulykkelige omstendigheter har også medført at den korrigerende av den skjedde urett som så godt som alle rettenkende og klartenkte nordmenn nå erkjenner å være nødvendig, er blitt utskutt så lenge at det nå turde det være for sent innen rimelig tid å overvinne skadevirkningene, av hvilke de moralske utvilsomt er de verste. Nasjonens nåværende ledelse, med den tilbakevendte monarken samt koryfæer som biskop Berggrav og høyesterettspresidenten Paal Berg i spissen, har til den grad personlig engasjert seg i

det som skjedde, at et tilbaketog ikke er mulig. Herav har det fulgt en forgiftning av sinnene som blir meget vanskelig å overvinne. Den opprinnelige beregningen, at gjennom folkeviljens medvitende å gå løs på bare en gruppe syndebokker, har skutt over målet i den grad at det nåværende Norge i mange henseender gir billedet av en nasjon med dårlig samvittighet. Det fåtall ubundne og selvstenndige nordmenn utenfor det tidligere Nasjonal Samlings leir — slike som dr. Scharffenberg og a. — som angriper rettsoppgjøret i dets grunnvold, kan regne med at man lytter til dem — og gir dem rett. Men så godt som alle «demokratiske ledere» i politikk, presse og kultur er personlig engasjert i uretten og derfor kommer det ennå så lenge bare et taust gjensvar. Men dette er så meget mere sterkt Man får knapt lenger høre noe forsvar for rettsoppgjøret, bare unnskyldninger.

Fengslene og konsentrasjonsleirene har nå sluppet løs den aller største delen av de s. k. landssvikere. Disse personer — av hvilke flertallet er dyktige menn og kvinner, som det er vel bruk for i nasjonens arbeidsliv, har derfor også for største delen funnet sin plass i ervervslivet. De er dog så godt som samtlige berøvet sine stillinger, penger, rett til profesjonell yrkesutøvelse — landssvikernes leiligheter var i bolignødens Norge et prektig bytte for demokratiets angiver-skrå.

Til neste års stortingsvalg får det store flertall av dem også tilbake sin politiske stemmerett, hvilket allerede nå har voldt at-

skillig uro i atskillige politiske hovedkvarterer, hvor man ennå er i tvil om man kan vinne flest stemmer på å ta seg av de dømtes oppreisningskrav eller ved å motsette seg disse med den ytterste skarphet. I første tilfelle kan man få stemmer fra tidligere NS-medlemmer og sympatisører, eventuelt også fra dem som altfor sterkt plages av nasjonens dårlige samvittighet. I siste tilfelle kan man regne med støtte av de mange som tjente på landssvikernes ulykke. Og spørsmålet er som sagt — på hvilken holdning man får flest stemmer. Jeg har oppholdt meg ved rettsoppgjørets giftkilde for å klargjøre at man når det gjelder norske spørsmål ennå lenge ikke kommer til å kunne se bort fra den store uretts skadevirkninger. Men naturligvis kommer det norske folk til før eller senere å overvinne virkningene selv av denne store samfunnsinfeksjon, som på en pinefull måte har avsløret nasjonens svakeste sider.

Den skandinaviske folkefamilies vestligste medlem — som nå liksom tidligere lever med blikket vendt mot det befriende hav og med følelsen av trange byrders isolering i ryggen, har kanskje vanskelegere enn de andre medlemmer av den samme nordiske folkefamilie, klart å innse den nordiske solidaritets historiske nødvendighet. Men det finnes jo også fremtredende og stor-sinnede norske egenskaper som alltid har bestått prøven og ingen kan i dag forutse hva de endelige resultater kan bli av de siste begge årtiers norske folke-tragedie.

tydelig. De såkalte «landssvikere» ble etter hvert tatt inn igjen i sine respektive fagforeninger. For de fleste vedkommende gikk det bra. Deres kolleger møtte dem ikke som landssvikere. De fleste resonnerer som så: at når de er ferdig med sin sak, så er det OK. Det er jo et klart resonnement fra sundt-tenkende mennesker; men dessverre fins det noen få som er utsatt for den sløve typen, som kan gjøre livet surt for dem. Denne typen kan jo ikke sette seg inn i den enkeltes sak og ha forståelse av hvor alvorlig situasjonen virkelig var i 1940. Begge parter hadde sitt syn på forholdene, og hvordan den prekære situasjon kunne løses på beste måte.

Som sagt har det gått bra med opptagelsen av de utstøtte foreningsmedlemmer, -etter den første tid. Livet må gå sin gang — og tiden har jo arbeidet ganske godt — så det er liten tvil om hvilken vei vekten vil vippe til slutt.

Tross alt finns det jo tenkende mennesker innen fagorganisasjonen som har innsett at det første forhastede standpunkt overfor NS-medlemmene var kortsynt og uklok politikk, og det har vist seg endel endringer i det siste, med hensyn til behandlingsmåten. Men det er enda noen alvorligere ting å sette fingeren på, og det er

FAGORGANISASJONENS DOMMERSKAP

ved opptagelsen av tidl. fagorganiserte NS-folk. For de fleste vedkommende blir det 1 års karantene, og mange er dømt til en bot på noen hundre kroner på toppen av dette. Karantenedommen er et kjent fenomen innen fagorganisasjonen og har sammen med eksklusjonen vært anvendt organisasjonsmessig refselse for brudd på de gjeldende lover; men når det gjelder tilfelle NS — som i årevis var utstøtt uten dom, da er det vel det samme som å legge «smør på flekk» til en allerede sonet dom. Men alt er ikke sagt med disse eksempler. I tillegg til ovennevnte karantene og bot, kommer det nok en utspekulert dom:

«UTELUKKET FRA TIL-LITSVERV FOR ALLTID» Med denne dommen har fagorganisasjonens ledere opptrådt som dommere i saker de ikke er habile til å dømme i, og de har ingen som helst hjemmel for å innføre slike livstidsdommer. Det hører i

Kiv og strid om makten i Peking

En russisk og en antirussisk fløy omkring Chou En-lai

Uoverensstemmelsene mellom Moskva og Peking har vel nærmest vært en ønske-drøm i Vesten, og da det i september ble sluttet en avtale mellom Kina og Sovjetunionen, ble det slutt på drømmen. Nå tar imidlertid de tyske blad «Der Spiegel» saken opp igjen og forteller om at det foregår en skjult maktkamp mellom utenriksminister Chou En-lai og det kinesiske kommunistpartis stedfortredende generalsekretær, Liao Tjao-sji. «Der Spiegel» gjør oppmerksom på at Kinas territoriale integritet kan trues bare fra én kant og det er fra Sovjetunionen, som helt fra 1921 har slukt små og store biter av landet. Den første var Tannu Tuwa i det nordlige hjørne av Ytre Mongolia, et område dobbelt så stort som Østerrike med en befolkning på 75 tusen. Så fulgte i 1924 resten av Ytre Mongolia som er dobbelt så stort som Tyskland og Frankrike til sammen og med 4 mill. innbyggere. I 1946 ble Kina tvunget til å gi Indre Mongolia, som er dobbelt så stort som Frankrike og med 5,5 mill. innbyggere, vidtgående selvstyre. Hertil kommer at russerne har meget å si i Mansjuria og siden 1947 har hatt makten i Sinkiang, et land på størrelse som Ytre Mongolia. Regjeringen i Peking er nå fast besluttet på å få Sinkiang tilbake og bygger derfor en jernbane på

allfall ingen steder hjemme i et demokratisk samfund og overfor en minoritet som betaler sin kontingent og sine skatter. De livstidsdømte vet ikke annen grunn for dommen enn at de har vært NS, og at de hadde en annen oppfatning enn andre. Disse mener at tilleggssdommen er justismord, og som sådan vil den bli stemplet i historien. Det er en utglidning fra det hevdvundne rettsprinsipp: — «Likhhet for loven» som her har funnet sted. Og jo før de grunnløse urettmessige dommene blir tatt opp til revisjon, jo bedre for begge parter.

2 000 km. fra Lantsjao i Kina til Tihwa i Sinkiang. Russerne på sin side bygger en bane fra Alma Ata til Tihwa og når den om ikke så lang tid er ferdig, vil russerne og kineserne ha en transportakse til bruk for ikke mindre enn 800 mill. mennesker. Men man må samtidig regne med at denne jernbane vil skjerpe maktkampen mellom de to land i Sinkiang.

Den drivende kraft på kinesisk side er Chou En-lai, som er av en eldgammel mandarinslekt som allerede for 2 tusen år siden var blant de ledende i Kina. Hans motpart Liao er sønn av en bonde og var i sin ungdom grubearbeider. Han er kommunist av fattigdom og nød, mens Chou En-lai ble kommunist av mere subtile årsaker og vel i erkjennelse av at kommunistene hadde styrke nok til å ruske opp i Kinas sløve masser og mobilisere landet mot Vestens imperialismen. Chou En-lai betraktet i sin tid englenderne som landets egentlige fiender, men han så med mildere øyne på amerikanerne, og så sent som i 1945 var det hans håp å få en avtale med Washington. Han tenkte seg muligheten av å industrialisere Kina med amerikansk hjelp, men håpet brast, og meget mot hans vilje er det i dag nærmest krigstilstand mellom Kina og USA.

Dermed gled Chou En-lai noe i bakgrunnen, mens Liao er talsmann for det intime samarbeide med Moskva. Situasjonen kan imidlertid snart forandre seg og forminkes spenningen mellom Kina og USA, vil den automatisk forøkes mellom Moskva og Peking. I den forbindelse forstår man vel også bedre at russerne hadde det så travelt med å fordømme Indias meglingsforslag i FN lenge før Peking hadde fått tid til å uttale seg om denne sak.

Når omsider Korea-krigen går mot sin slutt, kan man nok vente at Chou En-lai vil snakke med Moskva om Sinkiang, Ytre Mongolia og Tannu Tuwa. Og da får vi se . . .

Det er sagt . . .

«Lær av Lenin. Har De fem fiender, så gå i kompaniskap med dem alle fem, hiss så fire opp mot den femte, derefter de tre mot den fjerde og fortsett på den måten inntil det bare er én igjen. Så kan De trygt likvidere ham».

(Av den ungarske, for lengst likviderte kommunist Laszlo Rajk).

«Det er et par ting en mann ikke skal gjøre: slå en kvinne eller stikke av fra landet sitt når det er i fare».

(Willy Corsari i «Tilbake til livet»).

«I årene etter krigen har vi etter at den første frigjøringsrusen hadde lagt seg og historiene om Little Norway og gutta på skauen fikk en slem tendens til å samle støv i godfolks bokhyller, hørt en og annen gang sørgmodig klage over ungdommen

og dens mangel på interesse for alt annet enn sport, kino og dans».

(Trygve Ramberg i Dagbladet 27. 12. 1952.)

Vokt deg for forfallet. Bli vett-skremt, når du merker det.

(Ronald Fangen)

Det høyeste mål for et menneske er den fullkomne overensstemmelse med seg selv.

(Fichte)

Pisk skal en far aldri bruke på sin sønn. Enten har denne en føyelig karakter og ender som idiot, eller så har han temperament og ender som opprører.

(Mario Appellius)

Det er ikke mange ting i verden politikerne er mer redd for enn energiske folk som husker.

(Sigurd Hoel)

Historieforfalskningen i lærebøkerne

..Gjennem NTB er følgende melding sendt ut til pressen:

Den norske nasjonalkommisjon for UNESCO opplyser at rektor Haakon Vigander ved Frogner skole, Oslo, er invitert av UNESCO til å delta i et møte av spesialister på lærebokrevisjonens område.

Det er en viktig sak for UNESCO å arbeide for at de forskjellige lands skolebøker ikke skal inneholde gale opplysninger om andre land, spesielt slike som er egnet til å skape forakt eller hat til andre folk. I de nordiske land er dette revisjonsarbeidet

kommet langt, og rektor Vigander er invitert til møtet i UNESCO i egenskap av sekretær i Foreningen Nordens historiske Fagnevnd og formann i De norske lærerorganisasjoners komité til granskning av lærebøker utenfor Norden.

Hvordan er det så med historieforfalskningen i de norske lærebøker om Norge, krigstiden og etterkrigstiden? Ville det ikke være viktigere å få fjernet alle uhjelpelighetene som står der?

Vi skal komme tilbake til saken.

Italia og det kommende valg

I år skal det være parlamentsvalg i Italia. Da venter man at det nye parti: Movimento Sociale Italiano — Den sosiale bevegelse i Italia — skal få stor fremgang. Partiets fremste mann er fyrst Valerio Borghese, som var ubåtsjef under den annen verdenskrig. Han utgir avisen Il Secolo d'Italia. Den mer konservative del av bevegelsen legger hovedvekten på å gjenreise Italia som stormakt — mens den radikale del også vil ha en samfundsmessig nyordning på korporativ basis.

På samme tid viser de italienske monarkister stigende aktivitet og det liberale parti menes å ville bygge sin valgkamp på tilslutning fra monarkistene. Statsminister de Gasperi sier at hans parti vil appellere til monarkistene å slutte seg til demokratene. Først skal så folkestyre trygges og derefter vil man undersøke hvordan monarkiet kan innføres med forfatningsmessige midler. Dette tyder på at den kloke politiker er klar over at det ikke nytter å stanse monarkistene i deres fremgang.

Foreningen NORSK JORD

er nu en realitet. Den vil arbeide for norske bondeinteresser så landet kan bli mest mulig selvberget med mat for folk og fe, og mot den tiltagende umyndiggjørelsen av enkeltindividene — enten det skjer fra statens eller organisasjonenes side. Foreningen vil verne om eiendomsretten og det private initiativ og bygger forøvrig på det grunnsyn og de idéer som Grunnloven av 1814 gir uttrykk for. Et vidtfaende program av den største betydning — ikke bare for bonden, men for alle som er enig i den tiltagende innskrenkning av individets frihet. De fleste er vel ikke klar over hvor langt vi er kommet i så måte.

Sigurd Hoel sa for en tid siden i Studentsamfundet i Trondheim: «Det er ikke lenger en prinsippforskjell mellom vår egen situasjon og diktaturet, det er bare en gradforskjell, selv om den er stor. Den enkeltes frihet er livsnerven i vestens kultur. Mister vi sansen for denne frihet er kampen mot diktaturet tapt før den er begynt». Slik ser Sigurd Hoel det, og jeg mener han har rett.

Endog flere av bøndenes organisasjoner er gått lenger i umyndiggjørelsen av det enkelte medlem enn de fleste er merksame på. Det argumenteres så smukt med at den og den bestemmelse — som i virkeligheten tilsidesetter den

enkeltes frihet — er vedtatt for å gavne organisasjonen og derigjennom det enkelte medlem. Det høres besnærende ut, — men er det egentlig noe vunnet ved å få en mulig økonomisk fordel i øyeblikket når det skal skje på bekostning av den personlige frihet. Er det noe å undres over at Staten stadig går til nye angrep på individets frihet når den kan vise til at de private organisasjoner gjør det samme? Det er utvilsomt mange som med glede ser denne utvikling og som er sterkt interessert i å få etablert mest mulig statskapitalisme og statsdirigering i demokratiets navn. Vi som er uenig i en slik utvikling, vil gjennom Norsk Jord motarbeide den. Vi mener at våre næringsorganisasjoner tjener den enkeltes og det heles vel ved å dra nytte av den enkeltes initiativ under størst mulig frihet.

Alle som vil være med som medlemmer av vår forening er hjertelig velkommen. Kontingenten er meget beskjeden, og enhver har anledning til å gi uttrykk for sitt syn i Norsk Jord's faste spalteplass i «Folk og Land».

Jeg skal senere komme tilbake til noen av de forhold innen våre produsentorganisasjoner som viser nødvendigheten av å følge virksomheten med våken oppmerksomhet.

Hans Rognerud.

Skal importen av grønnsaker slippes fri?

De klimatiske forhold gjør at de norske gartnere ikke kan konkurrere med Danmark og Holland hverken i tidlighet eller pris når det gjelder grønnsaker. Når det nu er bebudet betydelig import av grønnsaker dette år, er det naturlig at vi som produserer grønnsaker er litt spendte på resultatet, og kanskje litt tvil om hvordan vi skal legge an dette års produksjon. På bakgrunn av den «sjokkimport» av frukt som

blev foretatt i fjor høst har vi grunn til bange anelser.

At det er bebudet betydelig import skulle jo tyde på at vi nærmer oss «normale tider» og en slik import burde vel hilses med glede av oss alle, og blir den ordnet på riktig måte bør også vi som dyrkere hilse dette med glede.

Den enkelte bedrift bygger jo opp sin produksjon i henhold til avsetning og etterspørsel og det er ikke så godt for den enkelte å avgjøre

Ingen lønn i suspensjonstiden for fire politimestere

Høyesterett har 10. januar med ni mot fire stemmer stadfestet Oslo byretts dom av 13. april 1950, som gikk ut på at de fem politiembetsmenn ikke skulle ha lønn i den tiden de var suspendert fra sine stillinger. Høyesterett har derved fastslått at embedsmenn som var medlemmer av Nasjonal Samling etter nov. 1944, eller som har begått andre landssvikerske handlinger etter dette tidspunkt, ikke har krav på lønn i suspensjonstiden i overensstemmelse med prov. anordn. i London på denne tid (november 1944).

Fire dommere fant at anordningen og senere utrenskningslovens bestemmelser om nektelse av lønn i suspensjonstiden måtte settes tilside som stridende mot Grunnlovens paragraf 22. Disse dommere stemte følgelig for at politiembetsmennene skulle ha lønn inntil deres avskjed fra stillingene var bestemt ved dom.

Det var som nevnt fem politiembetsmenn som i sin tid anla sak mot Staten for å få tilkjent lønn i suspensjonstiden, dvs. fra frigjøringen til 1947 og 1948. Dommen i dag gjaldt imidlertid bare fire av politiembetsmennene, siden en har trukket sin anke over byrettsdommen tilbake, i og med at hans sak kom inn under Høyesteretts dom av 13. sept. 1952 da seks politiembetsmenn ble tilkjent lønn i suspensjonstiden.

Dommen i dag gjaldt de tidligere politimestre Martinus Stensrud, Kongsvinger, Gustav Høst, Ut-Trøndelag, Bjarne Berg, Kongsberg og Kjartan Brun-Hansen, Sandefjord.

Førstevoterende som stemte for at byrettens dom skulle opprettholdes var dommer Jørgen Thrap. De dissenterende dommere var annenvoterende, Bent Berger og Carl Kruse-Jensen, A. C. Stub Holmboe og Sverre Dæhli.

Polen og Dagbladet trekker seg

På samme dag finner vi disse to nyhetene i dagspressen: Undertegnede ber hermed om å fritas for å være medlemmer av Den Norske Nasjonalkommisjon for UNESCO.

Efter vår mening er det beklagelig at Spania ble opptatt som medlem av UNESCO og vi mener den norske delegasjon til generalforsamlingen burde gitt klart uttrykk for dette standpunkt.

Når den norske delegasjon unnlot å stemme i saken skjedde det ikke etter samråd med nasjonalkommisjonen, som ikke er spurt. Hvis stemmeunnlatelsen er skjedd efter pålegg fra vår regjering bør regjeringen åpent ta ansvaret for det som er skjedd og skaffe seg en nasjonalkom-

misjon som er enig i regjeringens standpunkt.

Ellen Gleditsch.
Hans Heiberg.
Einar Skavlan.

misjon som er enig i regjeringens standpunkt.

Ellen Gleditsch.
Hans Heiberg.
Einar Skavlan.

(NTB — Reuter). Warszawa-kringkasteren opplyser at Polen har trukket seg ut av FN's organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO). I en note som den polske chargé d'affaires i Paris leverte til UNESCO's sekretariat, heter det at Polen trekker seg ut av UNESCO fordi organisasjonen er blitt et lydig redskap i den kalde krigen som den amerikanske imperialisme har satt igang.

Toppen av den virksomhet ble nådd da general Francos regjering ble medlem, heter det i noten. UNESCO er blitt et skjulested for alt som fornekte kultur og videnskap.

KIRSTEN FLAGSTAD utmerkes på nytt.

The National Art Foundation i New York utpekte den 30. desember asngerinnen Kirsten Flagstad, sammen med to andre kostnere, som de mest fremstående kunstnere i 1952.

Seiskapet hilste Kirsten Flagstad ved avslutningen av en karriere «uten like blant nulevende sangere».

Anders Hafskjold.

Et leserbrev:

Hr Redaktør!

Det var med stor skuffelse og bitterhet jeg fikk nyheten om at vårt blad «8 Mai» var gått inn. Rikignok har jeg jo hele tiden visst at bladet kjempet uhyre tungt på alle måter, samtidig som det blev boykottet overallt og av alle. Til tross vil jeg si at «8. Mai» hadde en uhyre stor oppgave; den å tale de fortrykte og underkuedes sak I dag har vi ingenting mere — vi er hjelpeløse uten vårt eget organ. At denne forandring har bragt stor glede til alle våre motstandere er klart nok. «Dagbladet» kommer sikkert til å glede seg i lang tid fremover.

Men nå er spørsmålet: hvorledes er det med det nye blad «Folk og Land»? Hvilken kurs skal så dette blad styre? Skal det innta en slik moderat holdning at det i det hele tatt ikke har noen som helst brodd og ikke fornærmer noen? Ja da er dette blad INTET A HA. Nei, la mottoet være så SKARPT SOM MULIG, men så NØKTERNT som mulig — ikke et ord inn i bladet som ikke er ubetinget og absolutt sannhet.....

Det er vidunderlige tider i Norges land i dag, aldri så man slike tider — ingen rett eller rettferdighet, ingensom helst arbeiderbevegelse mere som tenker på den undertrykte og elendige, det var vel ikke for intet at den fhv. norske arbeiderbevegelse har vært vår største motstander. Aldri har det vært et slikt pavedømme i landet før som der er nu. Efter krigen overtok jo den såkalte hjemmefront all makt, assistert av politiet; og stakkars den person som hadde fornærmet en hjemmefrontmann — han var ferdig på dagen, selv om vedkommende var offentlig tjenestemann og hadde vært uhyre pliktoppfyllende. (Jfr. forholdene i Stavanger Havnevesen). Joda, vi har fått herlige tider, og våre folk som har arbeidet med en revisjon av rettsoppgjøret har mottatt tusende brev fra ulykkelige mennesker som forteller de er blitt redselsfullt behandlet.

Jo det hele er vidunderlig. — Man skulle IKKE tro at det norske folk var vel bevart — så har vi også basepolitikken, ikke en amerikaner til Norge før krigen er i full gang. Når hele landet er besatt av fienden — så skal Norge forsøkes gjenerobret ved hjelp av de allierte styrker. Å nei, dette går aldri i verden, det blir bare et nytt Galipoli. Jeg er enig med stortingsmann Mos-eid som uttaler at han tross alt var så taknemlig fordi vi under krigen hadde sluppet så forholdsvis lett.

Det er også uttalt at den tyske okkupasjon var en barnehage i forhold til hvad en fremtidig mulig russisk kommer å bli Ja, jeg er ganske enig, forholdene under en fremtidig krig kan bli så redselsfulle at de ikke kan beskrives. Er det kanskje en begrensning for hvad som kan skje med det norske folk??? Jeg tror ikke det — imidlertid — og så lenge vi har fred forsetter vi landssvikoppgjøret til siste mann — vi har vel ikke annet å foreta oss her i landet —

Dessuten er angiveri det norske folks spesielle hobby. —tor.

ABONNER - AVERTER

Har Du fornyet abonnementet?

Avskjedigelse

(Forts. fra side 1)

sjonstiden samt regulativmessig lønn fra juli 1948.

Ved byretten ble Norges Statsbaner frifunnet. Lagmannsretten kom til et annet resultat og kjente avskjedsvedtaket ugyldig. Vedaket må etter rettens mening sees som et ensidig administrativt vedtak fra Statsbanenes side, og man måtte under enhver omstendighet kreve en markert godtagelse fra saksøkerens side.

Statsbanene hadde subsidiært hevdet at vedtaket måtte oppfattes som et vedtak etter utrenskningsloven, prgf. 8, men fikk heller ikke i dette medhold av lagmannsretten.

Efter denne dommen blir ekspeditionen berettiget til å få sin gamle stilling igjen med den for stillingen fastsatte lønn fratrukket oppbeholdet pensjon. Norges Statsbaner ble frifunnet for kravet om lønn i suspensjonstiden, som er foreldet, men må betale saksøkeren 1,111 kroner i saksomkostninger for lagrettsbehandlingen.

Menneskeretten

(Forts. fra side 1)

skje det mest iøynefallende «symptom» — skal man med all tydelighet og i høytidelige former minne om at vilkårlighet ved frihetsberøvelse er et av de hovedkriterier man forstår ved et konsentrasjonsleirsystem og det første skritt til å sette det i verk.

Kommisjonen har derfor bemyndiget sin juridiske rådgiver, Maitre Theo Bernhard, til å henvende seg til De forrente nasjoner. Den internasjonale kommisjon som er anerkjent i FN's økonomiske og sosiale råd med konsultatativ status, ber derfor om at man på forsamlingens neste sesjon i New York i mars undersøker og tar opp til behandling alle mulige midler som kan mobiliseres for å garantere den individuelle juridiske frihet i samsvar med almene menneskerettighetserklæringer.

Dette er jo vel og bra alt sammen, men skal det glemmes hvad de tidligere NS-medlemmer opplevet i 1945? Da de uten rettergang ble innesperret i månedsvis uten noen forbindelse med uten-

verdenen, mens familien gikk i uvisshet om de levde eller var drept av den opphissede folkemasse?

Det var en frihetsberøvelse som står fullt på høyde med det som skjer bak jernteppet og som det i dag protesteres imot.

Men om det skal det ties — for det passer ikke inn i dagens propaganda. Og dog finnes det vel noen i FN, som aner litt om det som foregikk selv i det ellers så fredelige Norge i det uhyggelige år. Og historien lar seg ikke bedra av selv de mest høytidelige kommisjoner.

Norsk Presseforbund

(Forts. fra side 1)

vedstyret, må søknaden være anbefalt med $\frac{2}{3}$ flertall av medlemsmøte i den lokalavdelingen hvor vedkommende i tilfelle arbeidet under krigen. Saken skal ha vært ført opp på saklisten for møtene og voteringen skjer skriftlig og hemmelig.

Lokalavdelingens uttalelse er å betrakte som rådgivende for hovedstyret som står helt fritt i sin avgjørelse.

I tillegg til dette vedtok årsmøtet følgende uttalelse: «Årsmøtet uttaler sin sterke beklagelse over at medlemmer av NP ved ansettelse av medarbeidere som er dømt for landssvik har neglisjert NP's retningslinjer. Det har vært NP's klare forutsetning at den som av nasjonale grunner ikke er funnet verdig til medlemskap i NP, heller ikke bør bli satt til journalistisk arbeid. Det pålegges hovedstyret å bruke NP's innflytelse til å få disse forutsetninger respektert. Lokalavdelingene pålegges å rapportere omgælinger av retningslinjene til NP's hovedstyre. På grunn av intrufne tilfelle pålegges det lokalavdelingene å underrette NP's hovedstyre dersom en søker rammes av bestemmelsene i retningslinjene for landssvikeres gjeninntreden i pressen».

Dette dokument taler sitt tydelige sprog. Her ser vi fagforeningen fra dens verste side. Her titter brødnidet frem. Man må passe på at medlemmene ikke får konkurranse fra gamle erfarne pressefolk som kanskje kunne ha noe å

RULLEGARDINER

i prima mønstret og ensfarvet duk kjøpes fordelaktig hos

A. E. NUMMEDAL,
Munkerekken, Tønsberg
Selgere ansettes på provisjonsbasis.

PIKE SOM VIL LÆRE

barselspleie, kan få plass ved mitt fødehjem.

GUNDA LYNGAAS,
Skien.

LANDBRUKSKANDIDAT

som har bortforpaktet sin eiendom, kan mot en rimelig godtgjørelse påta seg åpning og avslutning av gårdsregnskaper samt gi veiledning i regnskapsføring og i skrivning av selvangivelser o. a. oppgaver til off. myndigheter. Bill. mrk. «Øvet regnskapsfører» til eksp.

VAR TIDS STØRSTE MANN

— som ikke fikk Nobelprisen, Albert Schweitzer, er tysker. Han og hans hustru ble i 1914 sendt i konsentrasjonsleir av franskmennene først i Afrika og senere i Frankrike inntil de endelig ble løslatt i 1918.

Er det derfor osv.....?

EN KJENT FORFATTER, hvis verker er meget omtalt fordi de ofte er uhyre drastiske og kanskje også litt uappetittlige iblant — traff forleden i et selskap en søt, eldre dame. —

— Nå, hvordan har du det? spurte hun.

— A, det er ikke noe å skryte av, svarte han. Jeg har hatt litt vrøvl med min mave i den senere tid.

— Det var trist, sa damen. — Du har formodentlig skrevet noe du ikke har tålt!

lære alle nykommerne i pressen, alle sofasitterne, Sverigefarerne og ikke minst alle Englandsfarerne. Man må for all del beskytte alle nulliteter som ikke tok standpunkt da det røyntet på, men ventet til de var sikre på hvem som vant.

«Tilbake til samfundet» het jo det slagord som ble formet av regjering, Storting, LO og Arbeidsgiverforeningen m. fl. — Men dette gjelder altså ikke for pressen, som vel egentlig skulle være den første til å utjevne motsetningene i samfundet, og som skulle ha vært rettferdighetens vokter.

Når Norsk Presseforbund i sept. 1952 — over 7 år efter krigens slutt — fortsetter sin utelukkelsespolitikk, går den på tvers av landets interesser.

F. B. K.

HEURECA T W

Ønsker kampfeller, venner, vårt blads abonnenter, samt forbindelser vel møtt til et nytt år i kampen for sannhet og rettferdighet. Også i det nye året vil vi som før stå til tjeneste i alt som har med litteratur å bestille. Om svar fra oss lar vente på seg en tid, så vil det komme før eller senere, når det ikke er mulig å svare omg.

HEURECA T/W

Maridalsveien 205, — Oslo. Tlf. 38 06 08.

LANGSTRIKKEMASKIN

«HARRISON»

meget god, lite brukt, pent beh. 40 cm. strikkebr. Fortrinlig til barneklær, strømper etc., selges meget billig, kr. 500,—.

Bill. mrk. « $\frac{1}{2}$ pris» til eksp.

MANN MED KAPITAL

søkes som kompanjong til start av hønseri på sentralt sted Østen-fjells. Bill. mrk. «Snarest» til bladets eksp.

Overrettssakfører
SOLVEIG STANG

Selvangivelser, konferanser etter avtale. Tlf. 37 96 26 Oslo.

Nå er det alvor

og jeg ønsker å være med å stabilisere «Folk og Lands» økonomi ved å tegne meg

1.. for et bidrag stort kr. beløpet vedlegges,
vil bli sendt pr.
ønskes oppkrevd pr.

2.. som abonnent til dobbelt pris (A-abonnent)
a) skal gjelde, så lenge jeg er abonnent
b) skal gjelde foreløpig inntil

3. for et månedlig bidrag i mndr. a kr.
a) skal gjelde inntil
b) beløpet vil bli sendt
c) beløpet ønskes oppkrevd

4. for et gaveabonnement gjeldende i måneder
a) til vedlagte adresse
b) til anvendelse etter bladets eget valg.
c) beløpet kr. vedlegges — sendes pr.
— ønskes oppkrevd pr.

5. for å tilføre en ny abonnent
adresse følger vedlagt

6.. for eksp. av nr. til utdeling blant bekjente
a), skal gjelde i uker
b) beløpet kr. pr. uke vedlegges — bes oppkrevd
hver mnd./kvartal

Navn: _____

Stilling: _____

Adresse: _____

Lesere som tegner seg under 1, 2 eller 3, kan, hvis de ønsker det, få annonser for beløpet. —

Av hensyn til administreringen av denne ordning bes «ordre» for hele beløpet, eller så stor del De vil gjøre bruk, gitt på en gang.